

ESTUDI DE CAS: TÈCNIQUES EN GEOGRAFIA

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Estudi de Cas : Tècniques en Geografia
Codi	101591
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Primer curs
Horari	www.uab.es/lletres/
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres
Llengües	català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Joan Nunes Alonso
Departament	Geografia
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B9-1074
Telèfon (*)	93 586 80 64
e-mail	Joan.nunes@uab.cat
Horari d'atenció	Per determinar

2. Equip docent

Nom professor/a	Joan Nunes Alonso
Departament	Geografia
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B9-1074
Telèfon (*)	93 586 80 64
e-mail	joan.nunes@uab.cat
Horari de tutories	Per determinar

3.- Prerequisits

No hi ha cap requisit.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'assignatura ofereix una introducció bàsica a l'anàlisi de dades en geografia, entesa com a conjunt de tasques habituals en el treball ordinari del geògraf/a per a descriure i analitzar els fenòmens territorials.

L'assignatura segueix una aproximació basada en la resolució de tasques o necessitats concretes de descripció o anàlisi, ordenades segons tipus de dades, finalitat i camp d'aplicació. Per a cada tasca concreta es presenten sistemàticament els mètodes apropiats d'anàlisi de dades (gràfics, estadístics o cartogràfics), juntament amb els conceptes de base necessaris i casos d'aplicació.

OBJECTIUS

- Capacitar per a resoldre les tasques bàsiques d'anàlisi i presentació de dades (visualització i descripció gràfica, estadística i cartogràfica) per a descriure i caracteritzar territoris o fenòmens (naturals i humans) que tenen lloc en el territori i descriure la seva evolució en el temps.
- Dotar del bagatge conceptual, metodològic i tècnic necessari, tant per a les assignatures de caire temàtic o regional, com per a les assignatures instrumentals més avançades de tractament i anàlisi d'informació geogràfica.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

CE1 Integrar i transmetre els coneixements propis de la disciplina geogràfica i d'altres disciplines afins.

Resultats d'aprenentatge

Saber contestar qüestions sobre els aspectes demogràfics, polítics, econòmics i culturals que formen el territori. Contrastar i comparar les diferents interpretacions de la geografia.

Competència

CE11 Aplicar mètodes i tècniques de treball de camp per adquirir un coneixement directe del territori.

Resultats d'aprenentatge

Visualitzar les relacions físiques i humanes a partir del coneixement directe del territori. Saber explicar processos geogràfics on succeeixen moltes coses diferents alhora. Saber veure i explicar les coses que hi ha en un paisatge, tant les actuals i presents com les herències del passat.

Competència

CE15 Desenvolupar les habilitats específiques relacionades amb el coneixement de tècniques de treball, en especial les relacionades amb l'obtenció, anàlisi, tractament i expressió cartogràfica d'informació geogràfica, així com les que fan referència amb el treball de camp.

Resultats d'aprenentatge

Saber escollir de tota la informació que es pot trobar sobre un tema la més rellevant i útil pels objectius que es volen assolir. Saber utilitzar mapes, dades estadístiques, imatges i textos per explicar els processos que succeeixen i acaben formant els territoris i els paisatges.

Competència

CT2. Expressar-se i comunicar correctament de forma oral i escrita, en català i castellà.

Resultats d'aprenentatge

Redactar correctament (ortografia i sintaxi) les proves i els diferents exercicis i treballs a realitzar. Expressar-se amb correcció i precisió en la comunicació oral.

Competència

CG3. Respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions.

6.- Continguts de l'assignatura

1. Història, teoria i recursos de la Geografia Humana
2. Geografia política. Un món complex i canviant
3. La població mundial i la urbanització
4. Geografia de les activitats econòmiques
5. Geografia cultural

7.- Metodologia docent i activitats formatives

La metodologia combina el tractament de continguts teòrics i la realització d'activitats pràctiques, incloses sortides de camp. Donat que l'assignatura s'imparteix en dues modalitats diferenciades (presencial, grup 3; i en xarxa, grup 70), necessàriament es donen també algunes diferències de mètode. Els continguts teòrics s'aporten a través de les sessions de teoria, lectures, discussió, etc. Les pràctiques (exercicis, ressenyes de textos, treballs...) es realitzen parcialment de forma supervisada, i en part autònoma. Les sortides de camp integren aspectes teòrics i pràctics.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes teòriques (grup 3) Temari amb qüestionaris de seguiment (grup 70)	23 43,5	Saber contestar qüestions sobre els aspectes demogràfics, polítics, econòmics i culturals que formen el territori. Contrastar i comparar les diferents interpretacions de la geografia.
Sortides de camp (grup 3) Sortides de camp (grup 70)	29,5 9	Visualitzar les relacions físiques i humanes a partir del coneixement directe del territori. Saber explicar processos geogràfics on succeeixen moltes coses diferents alhora. Saber veure i explicar les coses que hi ha en un paisatge, tant les actuals i presents com les herències del passat.

Supervisades

Pràctiques supervisades a l'aula	15	Saber escollir de tota la informació que es pot trobar sobre un tema la més rellevant i útil pels objectius que es volen assolir. Saber utilitzar mapes, dades estadístiques, imatges i textos per explicar els processos que succeeixen i acaben formant els territoris i els paisatges.
----------------------------------	----	---

Autònomes

Resums lectures obligatòries	30	Saber contestar qüestions sobre els aspectes demogràfics, polítics, econòmics i culturals que formen el territori. Contrastar i comparar les diferents interpretacions de la geografia.
Pràctiques i treballs de curs	30	Saber escollir de tota la informació que es pot trobar sobre un tema la més rellevant i útil pels objectius que es volen assolir. Saber utilitzar mapes, dades estadístiques, imatges i textos per explicar els processos que succeeixen i acaben formant els territoris i els paisatges. Saber escollir de tota la informació que es pot trobar sobre un tema la més rellevant i útil pels objectius que es volen assolir. Saber utilitzar mapes, dades estadístiques, imatges i textos

		per explicar els processos que succeeixen i acaben formant els territoris i els paisatges.
Estudi personal	15	Saber contestar qüestions sobre els aspectes demogràfics, polítics, econòmics i culturals que formen el territori. Contrastar i comparar les diferents interpretacions de la geografia.

8.- Avaluació

L'avaluació de l'assignatura considerarà diferents ítems, que varien en els dos grups, en funció de les dues modalitats d'aprenentatge:

Grup 3: Prova escrita final (35 %); Treball en grup (15 %); Treball individual (20 %); Comentaris de textos (20 %); Pràctiques (10 %).

Grup 70: Prova final escrita (45 %); Pràctiques (30 %); Qüestionaris de seguiment (15 %).

En tots dos casos cal aprovar cadascun dels ítems. Si una de les parts no es presenta, la nota serà "No presentat".

Reavaluació: caldrà presentar els materials que hagin quedat suspesos o no presentats i/o recuperar l'examen si és el cas.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

Prova escrita final	3	Saber contestar qüestions sobre els aspectes demogràfics, polítics, econòmics i culturals que formen el territori. Contrastar i comparar les diferents interpretacions de la geografia. Redactar correctament (ortografia i sintaxi) les proves i els diferents exercicis i treballs a realitzar. Expressar-se amb correcció i precisió en la comunicació oral.
Avaluació de la part pràctica	4,5	Saber escollir de tota la informació que es pot trobar sobre un tema la més rellevant i útil pels objectius que es volen assolir. Saber utilitzar mapes, dades estadístiques, imatges i textos per explicar els processos que succeeixen i acaben formant els territoris i els paisatges. Redactar correctament (ortografia i sintaxi) les proves i els diferents exercicis i treballs a realitzar. Expressar-se amb correcció i precisió en la comunicació oral.

9- Bibliografia i enllaços web

Albet, A. (2000). *Una geografia renovada: lugares y regiones en un mundo global*. Barcelona: Vicens Vives.

Albet, A.; Garcia Ramon, M.D. (1999). "Escoles del pensament geogràfic". A: Pallarès, M.; Tulla, A.F. [coords.] (1999). *Geografia general*. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya, p. 21-62

Capel, H.; Urteaga, L. (1994). *Las nuevas geografías*. Barcelona: Salvat

Carreras, C. (1998). *Geografia humana*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona.

Claval, P. (1999). *La geografia cultural*. Buenos Aires: Eudeba

Dollfus, O. (1999). *La mundialización*. Barcelona: Bellaterra

Durand, M.F.; Copinsnschi, P.; Martin, B.; Placidi, D. (2008). *Atlas de la globalización. Comprender el espacio mundial contemporáneo*. València: Publicacions de la Universitat de València

Gresh, A. et al. [dirs.] (2004). *El Atlas Le Monde Diplomatique*.

Hiernaux, D.; Lindón, E. [eds.] (2006). *Tratado de geografía humana*. Barcelona: Anthropos.

Knox, P.L.; Marston, S. (2003). *Places and regions in global context. Human geography*. Upper Saddle River: Prentice Hall, 3a ed.

Livi-Bacci, M. (2002). *Historia mínima de la población mundial*. Barcelona: Ariel

Méndez, R. (1997). *Geografía económica. La lógica espacial del capitalismo global*. Barcelona: Ariel.

Nogué, J.; Romero, J. [eds.] (2006). *Las otras geografías*. València: Tirant lo Blanch

Nogué, J.; Vicente, J. (2001). *Geopolítica, identidad y globalización*. Barcelona: Ariel

Pallarès, M.; Tulla, A.F. [coords.] (1999). *Geografia general*. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya.

Reques, P. (2002). "El nuevo orden demográfico" *El campo de las Ciencias y las Artes*, núm. 139

Taylor, P.J.; Flint, C. (2002). *Geografía política: economía-mundo, estado-nación e identidad*. Madrid: Trama

Transversal. Revista de Cultura Contemporània (2000). Núm. 13, monogràfic amb el títol "Globalització: mirades i miratges".

Unwin, T. (1995). *El lugar de la geografía*. Madrid: Cátedra.

Adreces web:

www.raco.cat/index.php/DocumentsAnalisi/ Web amb accés a la revista Documents d'Anàlisi Geogràfica, editada pel Departament de Geografia de la UAB.

<http://publicacions.iec.cat/> Web amb accés a la revista Treballs de la Societat Catalana de Geografia (cal entrar a l'apartat "Revistes científiques").

<http://age.ieg.csic.es/boletin.htm> Web de la revista Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles.

www.library.uu.nl/geosource és una pàgina sobre recursos en xarxa feta des de la Biblioteca Central de la Universitat d'Utrecht, amb més 4.600 lligams;

www.ub.edu/geocrit/menu.htm, és la que Horacio Capel ha creat des del Departament de Geografia Humana de la Universitat de Barcelona, on hi ha moltíssima informació, i un seguit de textos en pdf fonamentals per la geografia i les ciències humanes i socials.

www.un.org. Web de l'Organització de les Nacions Unides (exemple d'enllaços habitualment utilitzats per a documentació i treball pràctic de la matèria).